

ljekarnikom. Tako je i činio jedan jezični osamljenik među našim ljekarnicima, vlasnik nekadašnje »Kolodvorske ljekare« u Zagrebu, »ljekar« Stanko Ilakovac, koji je, da uzgred evociram njegovu uspomenu, izgubio život u Jasenovcu. Kao dugogodišnji urednik Farmaceutskog vjesnika i stručni pisac dosljedno je upotrebljavao umjesto naziva ljekarnik naziv ljekar, imajući zacijelo na umu, da u pekarama posluju pekari, u mljekarima mljekari, a ne »pekarnici« i »mljekarnici«.

Kako vidimo, *ljekara* je vezana za *ljekara*, a riječ *ljekar* ne možemo prihvatiti u značenju ljekarnik, budući da u narodu (na srpskoj strani i u književnom jeziku) ima isto značenje kao i liječnik.

Ljekarnica u prvi mah dobro zvuči, ali ima taj nedostatak, što joj je osnova *ljekar*, a ne *lijek*. Doista bi oni, kojima riječ *ljekar* znači isto što i liječnik, mirne duše ljekarnicom mogli nazvati liječničku ordinaciju.

Ali *ljekarnica* je i s jednoga drugog razloga neprikladna, jer kako da nazovemo kolegicu ljekarnika? Nikako drugačije nego ljekarnica. Prema tome imali bismo ljekarnicu u ljekarnici! Prije pola stoljeća ovo se pitanje nije moglo postaviti, jer tada žena nije uopće bilo među farmaceutima. Danas su one *magna pars* pripadnika farmaceutske struke.

Ljekarni se prigovara zbog formanta *-arna*. No dugom upotrebom taj smo formant (posebno u riječi *ljekarna*) u tolikoj mjeri asimilirali, da više i ne osjećamo, da je pozajmljen iz češkoga ili slovenskog jezika. Slično, kao što više ne osjećamo, da je formant *-ana* (u riječima *pilana*, *dvorana*, *kavana* i t. d.) turskoga podrijetla.

Kad se, prije četiri godine, Farmaceutsko društvo Hrvatske obratilo »Jeziku« s pitanjem, koji izraz da se izabere: *ljekara*, *ljekarnica* ili *ljekarna*, u svom odgovoru prof. Jonke izjasnio se za *ljekarnu*. Isto tako izjasnili su se za nju i naši istaknuti jezični stručnjaci Brabec, Hraste i Živković, budući da u svojoj Gramatici hrvatskoga ili srpskog jezika (Zagreb, 1954) navode *ljekarnu*.

Zadržimo dakle *ljekarnu*!

Danijel Dunkić

JOŠ NA TEMU: KAKO NEKI KOD NAS PREVODE

Nedavno mi je unuka iz školske knjižnice donijela knjigu »Kći sjevera« (A daughter of the snows) od Jacka Londona, a u prijevodu dra. Franje Brösslera. Djelo je izdala zagrebačka »Seljačka sloga«, 1956. Uzeo sam, da je čitam, jer je J. London stara moja simpatija, ali još više, što mi je oko zapelo o ime dra. Brösslera, poznatog prevodioca iz stranih književnosti, o kojem sam već pisao u našem listu. Čitaoci će se možda sjećati članka »Kako kod nas neki prevode« (vidi »Jezik« 1955./1956., br. 2, str. 56.—58.). Članak se odnosio na prijevod reportaže Franza Eichhorna »Zeleni pakao«. Filmsko putovanje dolinom Amazonke i kroz prašume Brazilije. (Orig.: In der grünen Hölle. Kurbelfahrt durch Brasilien) u prijevodu dra. Franje Brösslera, a u izdanju »Seljačke sloge«, Zagreb, 1955.

U tom sam članku iznio čitavo mnoštvo jezičnih, pravopisnih, gramatičkih i stilističkih nepravilnosti u rečenom prijevodu i dokazao, da ni prevodilac, ni lektor ni korektor ne znaju hrvatski, te sam zaključio, da je prava sramota, da je nakladno poduzeće, kao što je »Seljačka sloga«, moglo da proturi u svijet onakvu nakazu od prijevoda. Kritika je bila oštra, ali — rekao bih — djelotvorna. Londonova »Kći sjevera« znatno je bolja, u jezičnom pogledu mnogo dotjeranija nego »Zeleni pakao«. Međutim, i ovaj prijevod ima griješaka. Prevodiocu, odnosno lektoru i korektoru omakle su se ipak još mnoge, često i debele pogreške. Da ove moje riječi nisu puke tvrdnje, navodim neke od nezgrapnosti jezičnih, na koje sam naišao u rečenom tekstu, i to samo krupnije: *nakon što su* (mj. pošto) 9 i dr., *izvukao bih ga...*, *ali... bi ga* (bih) 21; *čim bi se mogao* (subj. ja — mj. bih) 53; *šteta što nisam muškarac, jer bi sudjelovala* (mj. bih) 59; *prevezene* (mj. prevezene) 23; *zanešena* (mj. zanesena) 91; *počesao* (mj. počesao) 63; *sa zvonima pozdravlja* (mj. zvonima) 40; *mrcvarim mozak sa svojim teorijama* (mj. svojim t.) 72; *ništa boljega* (mj. bolje) 28; nije se

gubilo vremena (mj. gubilo vrijeme) 31; *koga se susreće, tog se ne zaboravlja* (mj. tko se susreće, taj se ne zaboravlja) 44; *posljednji čovjek, koga se moglo nazvati* (mj. posljednji čovjek, koji se m. nazvati) 84; *nije bilo potrebno da se otpremi čovjeka* (mj. da se otpremi čovjek) 141; *da ju* (mj. je) 66; *koji ju zgrabi* (mj. je zgr.) 104; *te ju stisne* (mj. je stisne) 106; *ju napade* (mj. je nap.) 128; *ako ju upita* (mj. je upita) 144; *ogroman uspjeh* (mj. golem) 91; 113; *podučio ga* (mj. poučio) 91; *koračali* (mj. koračali) 87; *bljedozelenkasta* (mj. blijedozel.) 87; *moram da rasprodam moje skladište* (mj. svoje skl.) 72; *nešto za prigristi* (mj. nešto da prigrizem) 100; *pod uplivom* (mj. utjecajem) 91; *drugi puta* (mj. drugi put) 103; *opetova* (mj. ponovi) 95; 110.;

onda se legne (mj. onda legne) 118; *odhrvali* (mj. odrvali) 136; *povlačen* (mj. vučen) 141; *da će mi kose posijediti* (mj. posijedjeti) 143; *odfićukaše* (mj. ofićukaše) 144.

Navedene griješke ne mogu se nikako opravdati. To nisu obični »lapsusi calami«, ili možda štamparske omaške. Dokle ćemo tako? Što ima čitalac od takve knjige? Više štete nego koristi. Vičemo na našu omladinu, da ne zna svojega materinjega jezika. Kako da ga i zna? Odakle da ga nauči? Zar iz ovakvih knjiga? Jadni naši đaci! U školi slušaju i uče jedno, a u našoj štampi nailaze svaki dan na svakom koraku na sasvim suprotno. Je li čudo, da su naši učenici nepismeni? Zar nema tome zlu lijeka? »Vi-deant consules...«

Prof. Ante Šepić

PRVI I DRUGI BROJ ČETVRTOGA GODIŠTA »UMJETNOSTI RIJEČI« IZLAZI U LIPNJU 1960. USKORO IZLAZI I ČETVEROBROJ TREĆEGA GODIŠTA, U KOJEM SU OBJAVLJENI KNJIŽEVNI REFERATI SA DRUGOG SLAVISTIČKOG KONGRESA U ZAGREBU

JEZIK, časopis za kulturu hrvatskoga književnog jezika. — Izdaje Hrvatsko filološko društvo u Zagrebu. — Uređuje uređivački odbor: Josip Hamm, Mate Hraste, Ljudevit Jonke. — Glavni i odgovorni urednik: Ljudevit Jonke. — Časopis izlazi svaka dva mjeseca.